

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 19 juni 2012

Betreft Aanbieding onderzoeksvragen schalie- en steenkoolgas

Geachte voorzitter,

Met deze brief wil ik u op de hoogte stellen van de laatste stand van zaken met betrekking tot het onderzoek naar de mogelijke risico's en gevolgen van het opsporen en winnen van schalie- en steenkoolgas in Nederland in termen van veiligheid voor mens, natuur en milieu. Tevens wil ik u hierbij de definitieve onderzoeksvragen aanbieden.

Voor het formuleren van de onderzoeksvragen zijn zeven consultatierondes gehouden met provincies, gemeenten, lokale en nationale belangengroepen, actiegroepen, burgers en industrie. Bij deze bijeenkomsten hebben alle aanwezigen hun vragen en zorgen geuit. Vanzelfsprekend kunnen niet alle geopperde vragen van alle betrokkenen worden meegenomen in het onderzoek. De vragen en zorgen, die vallen binnen de reikwijdte van het onderzoek, zijn omgezet in onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen zijn in concept nog aan de betrokkenen voorgelegd, om er zeker van te zijn dat hun vragen en zorgen op de juiste manier in de onderzoeksvragen verwoord zijn. Daarna zijn deze definitief gemaakt.

De vragen zijn in vier delen opgesplitst:

- A. Status rapport;
- B. Onderzoeksvragen betrokkenen;
- C. Vragen beantwoord door de Rijksoverheid;
- D. Vragen die vallen buiten de reikwijdte van het onderzoek.

In de bijlage vindt u de vier bovengenoemde delen.

Naast de vragen en zorgen is de betrokkenen ook gevraagd om aan te geven welke bureaus het onderzoek uit zouden kunnen voeren. Aan de hand van deze voorstellen zijn bureaus geselecteerd, die gevraagd zullen worden om een offerte in te dienen. Het offertetraject wordt zo snel mogelijk gestart.

Zodra bekend is wie het onderzoek gaat uitvoeren, zult u hiervan op de hoogte gesteld worden.

Ons kenmerk

DGETM-EM / 12071140

Bijlage(n)

1

Daarnaast heb ik in mijn brief van 10 april 2012¹ aangegeven, dat ik het belangrijk vind dat de omgeving in het verdere traject van het onderzoek betrokken blijft. Daarom heb ik een klankbordgroep ingesteld. Uit de georganiseerde consultatiebijeenkomsten zijn door de betrokkenen afgevaardigden aangewezen, die een consultatiegroep vertegenwoordigen.

De klankbordgroep is als volgt samengesteld:

- De provincie Noord-Brabant namens de provincies in Zuid-Nederland;
- De gemeente Boxtel (achtervang: gemeente Haaren) namens de gemeenten in Noord-Brabant;
- De gemeente Noordoostpolder (achtervang: Stichting Stop Steenkoolgas) vertegenwoordigt de omgeving in Midden-Nederland;
- De nationale natuur- en milieubelangengroepen worden vertegenwoordigd door Milieudefensie;
- De nationale waterbelangen worden vertegenwoordigd door de Vewin (achtervang: Brabant Water N.V.);
- De omgeving nabij de gemeenten Boxtel en Haaren wordt vertegenwoordigd door de Stichting SchalieGASvrij Haaren (achtervang: Rabobank Nederland);
- De gasindustrie wordt vertegenwoordigd door Nogepa.

Daarnaast heb ik een onafhankelijke deskundige gevraagd of hij ook zitting wil nemen in de klankbordgroep.

Gedurende de looptijd van het onderzoek zal de klankbordgroep een aantal keren bij elkaar komen zodat zij tussentijds kennis kan nemen van de voortgang van het onderzoek en zij input kan geven op het lopende onderzoek.

De resultaten van het onderzoek zullen aan u toegezonden worden. Omdat ik een zorgvuldige voorbereiding belangrijk vind, is het niet mogelijk om het onderzoek deze zomer af te ronden. Naar verwachting zijn de uitkomsten van het onderzoek aan het eind van het jaar bekend. Voor het afronden van het onderzoek zullen geen proefboringen naar schalie- of steenkoolgas geplaatst worden en zullen geen opsporingsvergunningen voor schalie- of steenkoolgas verleend worden.

(w.g.) drs. M.J.M. Verhagen
minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

---

¹ Kamerstuk II, vergaderjaar 2011-2012, 28 982, nr. 127